

รายงานการเดินทางไปศึกษาดูงาน
คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา
สภาผู้แทนราษฎร

ระหว่างวันเสาร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ ถึง วันอังคารที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒
ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง

กลุ่มงานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา
สำนักกรรมการ ๑

คำนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภานั้น การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศของคณะกรรมการก็มีความจำเป็นเพื่อนำผลจากการเดินทางไปศึกษาดูงานมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปฏิบัติงานของคณะกรรมการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ในการนี้ คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การส่งออก คุณค่าการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสารทะเบียน การประดิษฐ์หรือการคิดค้นเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ได้เดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจการค้าและทรัพย์สินทางปัญญา ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง ระหว่างวันเสาร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึง วันอังคารที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เข้าเยี่ยมชมการระดมทุนใหญ่ ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกงเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานะเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และทรัพย์สินทางปัญญาของทั้งสองประเทศ และเข้าเยี่ยมชมฟังบรรยายสรุปจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงถึงแนวทางการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา และได้จัดทำรายงานการเดินทางศึกษาดูงาน ประโยชน์ที่ได้รับ ผลดี ผลเสีย และข้อเสนอแนะเพื่อรายงานประธานสภาผู้แทนราษฎร เผยแพร่แก่สมาชิกวุฒิสภา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภา ตลอดจนผู้สนใจทุกท่านเพื่อทราบผลการเดินทางไปศึกษาดูงานในครั้งนี้และสามารถนำข้อมูลบางส่วนไปใช้ประโยชน์ได้บ้างไม่มากนักน้อย และหากรายงานฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ในนามคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา ต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ ด้วย

(นายพฤทธิชัย วิริยะโรจน์)

ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑ บทนำ	
๑. ราชนามคณะกรรมการที่เดินทางไปศึกษาดูงาน	๑
๒. กำหนดการเดินทางศึกษาดูงาน	๓
๒ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง	
๑. ประวัติที่น่าสนใจ	๖
๒. รูปแบบการปกครอง	๗
๓. ข้อมูลทั่วไป	๘
- ภูมิประเทศ	
- ภูมิอากาศ	
- ประชากร	
- ศาสนา	
- เศรษฐกิจ	
- นโยบายการค้า	
- มาตรการด้านภาษี	
- ภาพรวมเศรษฐกิจ	
๔. ผลกระทบ โอกาส และคู่แข่งของไทย	๑๖
๕. เชื่อมการระงับสูงสุดใหญ่ ณ เขตบริหารฮ่องกง	๑๘
๖. ศึกษาดูงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา (เขตบริหารพิเศษฮ่องกง)	๒๑
๓. ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาดูงานและข้อเสนอแนะ	
๑. ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาดูงาน	๒๔
๒. ข้อเสนอแนะ	
ภาคผนวก	
ประมวลภาพคณะกรรมการศึกษาดูงาน	๒๗ - ๓๑
เอกสารประกอบการบรรยายของกรมทรัพย์สินทางปัญญาของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง	

บทที่ ๑

บทนำ

๑. รายงานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา สภาผู้แทนราษฎร ที่เดินทางไปศึกษา
ดูงานและเจรจาธุรกิจด้านการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง
ระหว่างวันเสาร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงวันอังคารที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒

๑. นายเรืองเดช สุพรรณฝ้าย	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ (หัวหน้าคณะเดินทาง)
๒. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๓. นายสุรันต์ จันทร์พิทักษ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๔. นางสาวพัชรี โพรสุธน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๕. นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่เจ็ด
๖. นายคนุพร ปุณณกันต์	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นางสาวสุพัชรี ธรรมเพชร	โฆษกคณะกรรมการ
๘. นายนวัธ เตาะเจริญสุข	กรรมการ
๙. นายมานะ โลหะวณิชย์	กรรมการ
๑๐. นายสราวุธ อ่อนละมัย	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๑. นางสาวเกวริน วิเศษจินดาวัฒน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๒. นางสาวชนิศา หะธรรมวงศ์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๓. นายวิสมัญญา ทูโยธสงค์	วิทยากร ๖ กลุ่มงานคณะกรรมการการพาณิชย์ ฯ สำนักกรรมการ ๑ ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะเดินทาง นิติกร ๓ กลุ่มงานคณะกรรมการการพาณิชย์ ฯ สำนักกรรมการ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะเดินทาง
๑๔. นายต่อศักดิ์ คุ้มปลั่ง	ผู้ติดตาม นายเรืองเดช สุพรรณฝ้าย
๑๕. นางปราณี สุพรรณฝ้าย	ผู้ติดตาม นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์
๑๖. นางสาวจริยาภรณ์ ยุบาลคำ	ผู้ติดตาม นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา
๑๗. นายกมลพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒน์	ผู้ติดตาม นายสุรันต์ จันทร์พิทักษ์
๑๘. นางสาวพรรณมนัส สุมาสา	

๒. กำหนดการเดินทางศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจของคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา
สภาผู้แทนราษฎร ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกงระหว่างวันเสาร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงวันอังคารที่ ๑๕
กันยายน ๒๕๕๒

วันเสาร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ (กรุงเทพ – ฮ่องกง)

เวลา ๐๕.๓๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการพร้อมกันที่สนามบินสุวรรณภูมิ อาคารผู้โดยสาร
ขาออกชั้น ๔ เคาน์เตอร์สายการบินไทย ประตูทางเข้าที่ ๒
เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา	- ออกเดินทางสู่ฮ่องกง โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๖๐๐
เวลา ๑๑.๔๕ นาฬิกา	- เดินทางถึงสนามบิน Chek Lap Kok ฮ่องกง
ผ่านพิธีการทางศุลกากร
เวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวันและเข้าพัก โรงแรม Langham Hotel
เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการพักผ่อนตามอัธยาศัย
เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารค่ำ
เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา	- เข้าที่พัก

วันอาทิตย์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๒ (ฮ่องกง)

เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารเช้า
เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการเดินทางไปยังเขาวัดตอเรียพิค และอ่าวรีฟส์เบย์
เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการพักผ่อนตามอัธยาศัย
เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารค่ำ
เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา	- เข้าที่พัก โรงแรม Langham Hotel

วันจันทร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ (ฮ่องกง-มาเก๊า)

เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารเช้า
เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการศึกษาดูงาน ณ สำนักงานการคุ้มครอง
ทรัพย์สินทางปัญญา
(Intellectual Property Department (IPD))
ของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง
เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวันซึ่งเลี้ยงรับรองโดยสถานกงสุลใหญ่ฮ่องกง
เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการเดินทางสู่เขตบริหารพิเศษมาเก๊าโดยเรือ Jet Foil
และเข้าสู่ที่พัก โรงแรม Venetian Macau Resort ,พักผ่อนตามอัธยาศัย
เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารค่ำและเข้าพัก

วันอังคารที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ (มาเก่า - ฮองกง - กรุงเทพฯ)

เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารเช้า
เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการเยี่ยมชมสถานที่สำคัญของฮองกง
เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา	- คณะกรรมการเดินทางสู่ท่าอากาศยานฮองกง
เวลา ๒๐.๔๕ นาฬิกา	- ออกเดินทางกลับกรุงเทพ โดยสายการบินไทย
เที่ยวบินที่ TG ๖๐๗
เวลา ๒๒.๒๕ นาฬิกา	- เดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรุงเทพฯ
โดยสวัสดิภาพ
-

บทที่ ๒

เขตปกครองพิเศษฮ่องกง (香港)

Full title	Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China
Head of state	Hu Jintao, President of the People's Republic of China
Head of government	Donald Tsang Yam-kuen, Hong Kong SAR Chief Executive
Land area	1,103 sq km
Population	7 million (2008)
GDP	US\$289.7 billion (2007E)
GDP per capita	US\$30,800 (2007E)
Inflation Rate	+2.0 % (2007)
Unemployment Rate	4.0 % (2007)
Languages	Chinese (mostly Cantonese) and English
Currency	Hong Kong dollar (HKD)
Web-site	www.info.gov.hk

ประวัติที่น่าสนใจ

"ฮ่องกง" เป็นภาษากวางตุ้ง ซึ่งมาจากภาษาจีนกลาง ว่า "เซียงก่าง" ความหมายก็ไม่เหมือนใคร หมายความว่า "ท่าเรือหอม" มีความเป็นมา สืบเนื่องมาแต่ครั้งที่กวางตุ้ง เป็นแหล่งปลูกไม้หอมชนิดหนึ่ง ส่งขาย เป็นสินค้าออก โดยที่ต้องมาขนถ่ายสินค้ากัน ที่ท่าเรือน้ำลึกตอนใต้สุดของแผ่นดินจีน

เมื่อราวกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ ได้มีเรือของกองทัพอังกฤษ นำโดยกัปตัน Charles Elliot (ชาร์ลส์ อีเลียต) เล่นผ่านน่านน้ำระหว่าง แหลมเกาลูนและเกาะแห่งหนึ่งที่รำลือกันว่า เป็นที่หลบลมพายุของ พวกโจรสลัด กัปตันอีเลียต เกิดได้กลิ่นหอมชนิดหนึ่ง จึงจอดเรือและขึ้นฝั่ง ส่งล่ามลงไปสอบถาม ได้ความว่า เป็นท่าเรือหอม ใช้ขนถ่ายไม้หอม กัปตันรับทราบด้วยความประทับใจ

เมื่อกัปตันอีเลียตเดินทางกลับสู่อังกฤษและได้รับการแต่งตั้งให้ไปประจำการฝ่ายการพาณิชย์ ของอังกฤษในภาคพื้นเอเชีย ซึ่งขณะนั้นเอง ประเทศอังกฤษซึ่งปกครอง โดยพระนางวิกตอเรีย กำลังต้องการ อาณาภิคมในแถบทะเลจีนใต้ เพื่อใช้เป็นที่จัดส่งสินค้า หรือฝิ่นนั่นเอง และประจวบเหมาะพอดีกับที่ฝ่ายอังกฤษ และจีน กำลังมีปัญหาเรื่องการค้าฝิ่นในแถบกวางตุ้งของ จีน จนทำให้เกิดสงครามฝิ่นครั้งที่ ๑ ขึ้น ในปี ค.ศ. ๑๘๓๙ กัปตันอีเลียตจึงตัดสินใจยกพลขึ้นบกที่ทำเรือกลิ่นหอม และประกาศให้ดินแดนแถบนั้นเป็นของอังกฤษ ในวันที่ ๒๖ มกราคม ค.ศ. ๑๘๔๑

ฮ่องกง เดิมเป็นเพียงหมู่บ้านประมงเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอซินอัน เมืองเซินเจิ้น หลังจาก จีนพ่ายแพ้ในสงครามฝิ่น เกาะฮ่องกงและเกาลูนจึงถูกครอบครองโดยอังกฤษในปี พ.ศ. ๒๓๘๕ (ค.ศ. ๑๘๔๒) และ พ.ศ. ๒๔๐๓ (ค.ศ. ๑๘๖๐) ตามลำดับ ต่อมาภายหลัง ในปี พ.ศ. ๒๔๔๑ (ค.ศ. ๑๘๙๘) อังกฤษได้ทำสัญญา 'เช่าซื้อ' พื้นที่ทางตอนใต้ของลำน้ำเซินเจิ้น ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า 'เขตดินแดนใหม่' รวมทั้งเกาะรอบข้าง ซึ่งมี อาณาบริเวณกว้างใหญ่กว่าเมื่อครั้งอังกฤษเข้ายึดครองในสมัยสงครามฝิ่นเกือบสิบเท่า.

ตั้งแต่นั้น จีนและอังกฤษกระทบกระทั่งกันเรื่องการค้าฝิ่นเรื่อยมา เกิดสงครามฝิ่นถึงสองครั้ง หลังสงครามฝิ่นครั้งที่สองนี้เอง อังกฤษได้บีบบังคับให้จีนทำสัญญา โดยให้อังกฤษเช่าฮ่องกงทั้งหมด เป็นเวลา ๙๙ ปี โดยกำหนดวันหมดสัญญาไว้วันที่ ๓๐ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๙๗ ด้วยภูมิประเทศของฮ่องกงเอง ที่เป็นเมืองท่า น้ำลึก เหมาะแก่การจอดเรือสินค้าขนาดใหญ่ จึงทำให้ฮ่องกงกลายเป็นเมืองท่าที่สำคัญของโลก

ผู้สำเร็จราชการคนแรกที่มาประจำยังเกาะฮ่องกง ท่านลอร์ด Palmerston เคยขนานนามเกาะ แห่งนี้ไว้ว่า "หินไร้ค่า" แต่อังกฤษได้ช่วยวางรากฐานการศึกษา การปกครอง และผังเมืองให้ฮ่องกงเป็นอย่างดี

เพียง ชั่วโมงเดียว ช่องกงได้กลับกลายเป็นศูนย์กลางพาณิชย์และยังเป็นประตูเปิดสู่ประเทศจีน ปลายศตวรรษที่ ๑๙ ดินแดนตอนปลายคราบสมุทรเกาหลังก่อกเป็นอาณานิคม และอังกฤษยังได้สิทธิเช่าเขตนิเวศวิทยาที่ ๑ เป็นเวลา ๙๙ ปี ซึ่งอังกฤษได้ทำพิธีส่งคืนเกาะฮ่องกง ให้แก่จีนเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๑๙๙๗ ไปเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้เคยมีการเจรจาระหว่างอังกฤษโดย นางมาร์กาเร็ต แทตเชอร์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น กับ นายเติ้งเถี่ยวผิง ผู้นำฝ่ายจีน เพื่อเจรจาขอเช่าเกาะฮ่องกงต่อ แต่ได้รับการปฏิเสธ และในปีเดียวกันนั้น วันที่ ๒๖ กันยายน ผู้นำทั้งสองจึงเปิดเจรจาอีกครั้งและลงนามในสัญญา โดยมีสาระสำคัญว่า อังกฤษจะยอมส่งมอบคืนเกาะฮ่องกงให้กับจีน และจีนได้ให้สัญญาว่าจะยอมให้ฮ่องกง อยู่ในฐานะ "เขตปกครองตนเอง" ภายใน ๕๐ ปี

ปัจจุบันจีนได้มอบหมายให้ นายตงจินหวา ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการฮ่องกง และจีนได้ร่างรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดให้รัฐบาลปักกิ่งรับผิดชอบด้านกิจการต่างประเทศ การทหาร และความมั่นคงเท่านั้น ส่วนการบริหารยังคงให้อิสระแก่ชาวฮ่องกงเหมือนเดิม

อย่างไรก็ตามด้วยทำเลอันเหมาะสม เกาะฮ่องกงก็ยังมีบทบาทสำคัญยิ่งในศตวรรษที่ ๒๑ ในฐานะเมืองท่าการค้าระหว่างประเทศ ฐานที่ตั้งสำคัญของผู้ผลิต และศูนย์กลางเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

รูปแบบการปกครอง

ฮ่องกงเป็นเขตบริหารพิเศษที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลางของสาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐบาลจีนได้ใช้นโยบาย 'หนึ่งประเทศสองระบบ' ในการปกครองฮ่องกง ตามกฎหมายพื้นฐานที่ใช้ในการปกครองและบริหารฮ่องกง ที่สภาประชาชนจีนได้อนุมัติและประกาศใช้เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยให้สิทธิฮ่องกงในการปกครองตนเองอย่างอิสระ สามารถดำเนินนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การเงิน การพาณิชย์ ฯลฯ ได้ตามระบบเสรี รัฐบาลจีนได้กำหนดให้ฮ่องกงสามารถดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเสรีต่อไปได้อีกเป็นเวลา ๕๐ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่รัฐบาลจีนได้รับฮ่องกงกลับคืนจากรัฐบาลอังกฤษ

โดยมีกฎหมายสูงสุดคือ Basic Law มีอิสระในการบริหารตนเองระดับสูง (High Degree of Autonomy) หัวหน้ารัฐบาลคือผู้บริหารสูงสุดปัจจุบัน The Hon . Donald Tsang Yam-kuen ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดคนที่สอง นับตั้งแต่การกลับสู่การปกครองของจีนในปี ๒๕๔๐ นาย Donald ได้รับการเลือกตั้งโดย Election Committee ของฮ่องกงให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ จนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๐ โดยในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้มีการเลือกตั้งผู้บริหารสูงสุดฮ่องกงคนใหม่ ผลปรากฏว่านาย Tsang ได้รับเลือกตั้งจาก Election Committee เป็นผู้บริหารสูงสุดฮ่องกงเป็นสมัยที่สองซึ่งมีวาระ ๕ ปี

ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อเรียกอย่างเป็นทางการ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง(Hong Kong SAR) มาจากชื่อเต็มว่า Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China
- ชื่อย่อ ก้ง (港) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยอยู่ติดกับมณฑลกวางตุ้ง(กวางตุ้ง)ของจีน โดยมาเก๊าอยู่ทางฝั่งตะวันตก ห่างไปราว ๖๑ กิโลเมตร
- ฮ่องกงมีพื้นที่รวม ๑,๐๕๖.๖๓ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย เกาะฮ่องกง(๘๐.๓๐ ตร.กม.) เกาลูน(๔๖.๗๑ ตร.กม.) เขตดินแดนใหม่ (New Territories) และเกาะอื่นๆ (๕๖๙.๖๒ ตร.กม.) มีขนาดประมาณ ๑ ใน ๖ ของพื้นที่เมืองเซี่ยงไฮ้
- ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเกาะฮ่องกง เกาลูนและเขตดินแดนใหม่ จะเป็นแนวเขาทอดตัวยาวจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือลงสู่ทิศใต้ เป็นแนวเขาที่ต่อเนื่องมาจากมณฑลฝูเจี้ยนและกวางตุ้งที่อยู่ทางตอนใต้ของจีน แต่เนื่องจากเขตเทือกเขาแต่ละครั้ง โบราณนั้น ปัจจุบันจมอยู่ใต้น้ำ จึงเกิดเป็นทัศนียภาพเกาะแก่งเล็ก ๆ ที่มีลักษณะลาดชันผุดโผล่ขึ้นมากมาย
- ประชากรปี ๒๐๐๔ ประชากรในฮ่องกงมีถึง ๖.๘๕ ล้านคน เพิ่มขึ้น ๐.๗% โดยในปลายปี ๒๐๐๔ มีประชากรที่อาศัยถาวรในฮ่องกง ๖.๖๘ ล้านคน ประชากรที่ย้ายถิ่นเข้าออก ๒๐๗,๕๐๐ คน โดยมากเป็นชาวจีน และอีกกว่า ๓%เป็นชาวต่างชาติ อาทิ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และอเมริกัน ฯลฯ ภาษาท้องถิ่นที่ใช้โดยมากเป็นภาษากวางตุ้ง ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่แพร่หลาย ส่วนภาษาจีนท้องถิ่นอื่นเช่นแต้จิ๋ว ฯลฯ ก็มีไม่น้อย
- ในบริเวณเขตดินแดนใหม่โดยมากใช้ภาษาจีนแคะ ปัจจุบันนิยมใช้ภาษาจีนกลาง ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีนกลางควบคู่กันในการติดต่อได้

ภูมิประเทศ

ฮ่องกงมีพื้นที่รวม ๑,๐๕๖.๖๓ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย เกาะฮ่องกง(๘๐.๓๐ ตร.กม.) เกาลูน(๔๖.๗๑ ตร.กม.) เขตดินแดนใหม่ (New Territories) และเกาะอื่น ๆ (๕๖๙.๖๒ ตร.กม.) หรือขนาดประมาณ ๑ ใน ๖ ของพื้นที่เมืองเซี่ยงไฮ้ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเกาะฮ่องกง เกาลูนและเขตดินแดนใหม่ จะเป็นแนวเขาทอดตัวยาวจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือลงสู่ทิศใต้ เป็นแนวเขาที่ต่อเนื่องมาจากมณฑลฝูเจี้ยนและกวางตุ้งที่อยู่ทางตอนใต้ของจีน แต่เนื่องจากเขตเทือกเขาแต่ละครั้ง โบราณนั้น ปัจจุบันจมอยู่ใต้น้ำ จึงเกิดเป็นทัศนียภาพเกาะแก่งเล็ก ๆ ที่มีลักษณะลาดชันผุดโผล่ขึ้นมากมาย

ภูมิอากาศ

ฤดูร้อนอากาศร้อนชื้น มีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง ๒๖-๓๐ องศาเซลเซียส ฤดูหนาวอากาศเย็นสบาย และแห้ง น้อยครั้งที่จะมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๕ องศาเซลเซียส เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายนฝนตกชุกและมีลมแรง ฤดูร้อนมักเกิดลมมรสุม ควรติดต่อสอบถามสภาพอากาศก่อนการเดินทาง

ประชากร

ฮ่องกงมีจำนวนประชากรกว่า ๖.๕๕ ล้านคน ในปี ๒๕๔๕ ความหนาแน่นของประชากร ๖,๓๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรส่วนมากเป็นชาวจีน มีร้อยละ ๓ เป็นชาวต่างชาติ อาทิ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และอเมริกัน ฯลฯ ภาษากวางตุ้งซึ่งเป็นภาษาที่มีถิ่นพูนตั้งแต่มณฑลกวางตุ้งของจีนเรื่อยมาจนถึงฮ่องกงได้กลายมาเป็นภาษาราชการของฮ่องกง ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นของภาษาของเจ้าอาณานิคมก็ยังคงเป็นภาษาราชการร่วมซึ่งถูกใช้พูดมากกว่า ๓๘ เปอร์เซ็นต์ของประชากร ก็เป็นภาษาที่ใช้แพร่หลาย ส่วนภาษาจีนท้องถิ่นอื่นเช่นแต้จิ๋ว หรือจีนแคะ ฯลฯ ก็มีไม่น้อยเช่นกัน และตั้งแต่ฮ่องกงกลับสู่ใต้การปกครองของจีนแผ่นดินใหญ่ การใช้ภาษาจีนกลางในการติดต่อก็เริ่มเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากการเข้ามาของชาวจีนแผ่นดินใหญ่และการติดต่อค้าขายระหว่างกัน ถึงแม้ว่าการใช้อักษรจีนนั้นยังนิยมใช้อักษรจีนตัวเต็มอยู่ก็ตาม นอกจากนั้นทางรัฐบาลฮ่องกงได้มีโครงการ "สองแบบอักษร สามภาษา" เพื่อสนับสนุนให้ชาวฮ่องกงใช้ภาษาทั้ง ๓ ภาษาร่วมกัน คือ ภาษากวางตุ้ง จีนกลาง และอังกฤษ

ด้านศาสนา

นับถือศาสนาพุทธแบบมหายาน ๗๔% ศาสนาคริสต์ ๑๐%

เศรษฐกิจ

วิวทางเหนือของเกาะฮ่องกง

นโยบายการค้า

ฮ่องกงดำเนินนโยบายการค้าเสรีและเป็นเมืองท่าเสรี การดำเนินการค้าแบบเสรีมาตั้งแต่เดิมจนถึงปัจจุบันติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ทำให้ฮ่องกงมีมูลค่าการค้าระหว่างประเทศมากเป็นอันดับที่ ๕ ของโลก รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์และการเงินที่สำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก นอกจากนี้ ฮ่องกงยังเป็นส่วนหนึ่งของชุมพลังทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจีนในเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง หรือแม่น้ำเพิร์ล อันเปรียบเสมือนประตูการค้าเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน

ในปัจจุบันฮ่องกงเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก โดยใช้ชื่อในฐานะสมาชิกขององค์การการค้าโลกว่า "Hong Kong, China" ซึ่งเป็นสมาชิกแยกต่างหากจากจีน นอกจากนี้ ฮ่องกงยังเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ด้วย คือ APEC, PECC, ADB, WCO, ESCAP รวมทั้งเป็นผู้สังเกตการณ์ใน OECD ด้วย

จากการดำเนินนโยบายการค้าแบบเสรีและเป็นเมืองท่าเสรี ฮ่องกงจึงไม่มีการจัดเก็บภาษีศุลกากรในการนำเข้าและส่งออก แต่มีการเก็บภาษีสรรพสามิต (Excise Duty) สินค้า ๓ หมวด คือ สินค้าเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ภูเขาสูบ และหมวดผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิง

มาตรการด้านภาษีในปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑

รัฐบาลได้แถลงมาตรการต่างๆ ในการลดหย่อนภาษีให้กับประชาชน ดังนี้

๑. ปรับ marginal band และ marginal rate ของภาษีเงินเดือน (salaries tax) กลับไปสู่ระดับที่เคยใช้ในปี ค.ศ. ๒๐๐๒ - ๒๐๐๓ ซึ่ง band width อยู่ที่ ๓๐,๐๐๐ - ๓๕,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง และ marginal tax rate ที่อยู่ในระดับสูงสุดลดลงเหลือ ๑๒% และ ๑๗% จากที่เคยอยู่ในระดับ ๑๓% และ ๑๕%
๒. เพิ่มเงินเลี้ยงดูบุตร (child allowance) จาก ๔๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง เป็น ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกงต่อบุตร ๑ คน นอกจากนี้ รัฐบาลยังเสนอให้เงินเลี้ยงดูบุตร ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง สำหรับครอบครัวที่บุตรเพิ่มอีก ๑ คนในปีที่ให้กำเนิดบุตรด้วย
๓. เพิ่มวงเงินที่จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาด้วยตนเอง (deduction for self-education expenses) สำหรับลูกจ้าง จากวงเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง เป็น ๖๐,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง
๔. ลดอัตรา stamp duty ในการโอน/เปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าระหว่าง ๑-๒ ล้านดอลลาร์ฮ่องกง เหลือ ๑๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกง (ซึ่งเป็นระดับที่กำหนดแน่นอน และเท่ากับระดับที่เคยกำหนดไว้สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๑ ล้านดอลลาร์ฮ่องกง) โดยมาตรการนี้จะก่อให้เกิดผลดีกับผู้ที่ต้องการจะซื้อบ้าน แม้ว่าจะทำให้รัฐบาลขาดรายได้ ๒๕๐ ล้านดอลลาร์ฮ่องกงต่อปี
๕. ลดภาษีสำหรับสินค้าประเภทแอลกอฮอล์ ได้แก่ สินค้าประเภทที่มีแอลกอฮอล์ไม่เกิน ๓๐% ลดอัตราภาษีจาก ๔๐% เป็น ๒๐% และสินค้าประเภทไวน์ ลดภาษีจาก ๘๐% เป็น ๔๐% มาตรการลดภาษีดังกล่าวมีผลบังคับใช้ทันที แม้ว่าจะทำให้รัฐบาลขาดรายได้ ๓๕๐ ล้านดอลลาร์ฮ่องกง

๖. อนุญาตให้ชาวฮ่องกงนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดในปริมาณที่รัฐบาลอนุญาตให้ชาวต่างชาตินำเข้าจากเดิม ๗๕๐ มิลลิลิตร เป็น ๑ ลิตร แต่ปรับลดปริมาณบุหรี่และยาสูบที่อนุญาตให้ชาวต่างชาตินำเข้าฮ่องกง บุหรี่จากเดิม ๑๐ ซองเป็น ๓ ซอง มาตรการดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๐
๗. ยกเว้นภาษีเงินเดือน (salaries tax) และภาษีประเมินรายบุคคล (tax under personal assesment) ๕๐% สำหรับปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๐ ให้อยู่ในระดับที่ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกงโดยการยกเว้นภาษีดังกล่าวจะทำให้รัฐบาลขาดรายได้ ๘.๑ พันล้านดอลลาร์ฮ่องกงในปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑
๘. ยกเว้นภาษีโรงเรือน (Govt. rates) ใน ๒ ไตรมาสของปี ๒๕๕๐ และปี ๒๕๕๑ ให้อยู่ในระดับที่ไม่เกิน ๕,๐๐๐ ดอลลาร์ฮ่องกงต่อ ๑ ไตรมาส และต่อผู้เช่า ๑ คน ซึ่งรัฐบาลคาดว่า มาตรการดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังหาริมทรัพย์ทั้งที่ครอบครองโดยคนฮ่องกงและครอบครองโดยชาวต่างชาติ อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวจะทำให้รัฐบาลขาดรายได้ ๕.๒ พันล้านดอลลาร์ฮ่องกงในปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑
๙. ขยายระยะเวลาเพิ่มขึ้น ๑ เดือน สำหรับโครงการ Comprehensive Social Security Assistance (CSSA) และ Social Security Allowance (SSA) ซึ่งเป็นโครงการของรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ยากจนที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน มาตรการนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับคนฮ่องกงจำนวนมากกว่า ๑ ล้านคน โดยจะทำให้รัฐบาลมีรายจ่าย ๑.๕ พันล้านดอลลาร์ฮ่องกงในปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑ รัฐบาลฮ่องกงคาดว่าในปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑ รัฐบาลจะมีรายจ่ายทั้งสิ้น ๒๔๘.๔ พันล้านดอลลาร์ฮ่องกง ซึ่งเป็นรายจ่ายในด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน การศึกษาสวัสดิการสังคม สุขภาพ และความปลอดภัย

ภาพรวมเศรษฐกิจฮ่องกงปี ๒๕๕๐

เศรษฐกิจโดยรวมของฮ่องกงปี ๒๕๕๐ มีความเข้มแข็ง แม้ว่าจะต้องเผชิญกับปัญหาภายนอก อาทิ ปัญหาสินเชื่อยอกคุณภาพของสหรัฐฯ (subprime) ความอ่อนไหวของค่าเงินหยวน การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ตลอดจนปัญหาภายใน อาทิ ปัญหาเงินเฟ้อ อย่างไรก็ตาม ความต้องการของผู้บริโภคที่มีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับความต้องการแรงงานและรายได้จากการจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจของฮ่องกงยังคงความเข้มแข็งต่อไป

สถานการณ์เงินเฟ้อ อันเนื่องมาจากราคาสินค้าในฮ่องกงที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งราคาสินค้าอุปโภคบริโภค (อาทิ แป้ง เนื้อสุกร และเนื้อวัว) ราคาน้ำมัน และราคาอสังหาริมทรัพย์ เป็นปัญหาหลักที่รัฐบาลฮ่องกงต้องเร่งแก้ไข และในอนาคต ก็มีแนวโน้มว่า ความอ่อนไหวของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ การเพิ่มขึ้นของราคาอสังหาริมทรัพย์และราคาอาหาร ตลอดจนราคาน้ำมันจะทำให้สถานการณ์เงินเฟ้อของฮ่องกงรุนแรงขึ้น นักวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจได้แสดงความกังวลว่า การที่ฮ่องกงมีปัญหาเงินเฟ้อ ประกอบกับเศรษฐกิจของสหรัฐฯที่มีความผันผวนอาจทำให้ฮ่องกงประสบกับปัญหาภาวะเศรษฐกิจชะงักงันและเงินเฟ้อ (stagflation) ในปี ๒๕๕๑

ตลาดอสังหาริมทรัพย์ในปี ๒๕๕๐ ยังคงมีความร้อนแรงอย่างต่อเนื่อง โดยมีจำนวนการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์(Transaction) อยู่ที่ ๑๘,๑๐๕ หลัง โดยเพิ่มขึ้นจาก ๑๐,๔๗๕ และ ๑๓,๒๒๗ หลังในเดือนกันยายน และตุลาคมปี ๒๕๕๐ ตามลำดับ การลดอัตราคอเบี้ย และรายได้ของครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ความต้องการและราคาของอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้น

การทำงานของฮ่องกงปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง ทำให้อัตราการว่างงานลดลงอยู่ที่ระดับร้อยละ ๔.๐ ในปี ๒๕๕๐ จากร้อยละ ๔.๘ ในปี ๒๕๔๙ โดยในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ มีจำนวนผู้ว่างงาน ๑๒๗,๗๐๐ คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดนับตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๔๑ ในขณะเดียวกัน มีจำนวนผู้ที่ได้รับการจ้างงานถึง ๓,๕๐๘,๘๐๐ คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด

ความต้องการของผู้บริโภคและปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นเป็นผลให้อัตราการค้าปลีกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐(จากร้อยละ ๑๓.๑ ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๐) ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างมากในรอบ ๖ เดือนของปี ๒๕๕๐ โดย The University of Hong Kong คาดการณ์ว่า การค้าปลีกจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๘.๑ ในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๑

ตลาดหลักทรัพย์ในฮ่องกงยังคงซบเซาเนื่องจากผลกระทบจากปัญหาสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐฯ ที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกตกลงอย่างต่อเนื่อง

แนวโน้มเศรษฐกิจของฮ่องกงปี ๒๕๕๒

เศรษฐกิจของฮ่องกงยังคงเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก เนื่องจากการค้าต่างประเทศและอุปสงค์ภายในประเทศที่หดตัวลง โดยเมื่อต้นปี ๒๕๕๒ รัฐบาลฮ่องกงคาดว่า อัตราการเจริญเติบโตเศรษฐกิจจะติดลบร้อยละ ๒-๓ อัตราการว่างงานยังคงอยู่ในระดับสูงในขณะที่อัตราเงินเฟ้อจะอ่อนตัวลงอยู่ที่ระดับร้อยละ ๑-๒ เนื่องจากการลดลงของอุปสงค์และระดับราคาสินค้าทั่วโลก แต่ต่อมาเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ รัฐบาลฮ่องกงได้ปรับการคาดการณ์เศรษฐกิจฮ่องกงใหม่ โดยคาดว่าอัตราการเจริญเติบโตเศรษฐกิจจะติดลบร้อยละ ๕-๖ อัตราเงินเฟ้อจะสูงขึ้นถึงร้อยละ ๕ และอัตราการว่างงานจะอยู่ที่ระดับร้อยละ ๕.๘

ในระยะกลางและระยะยาวเศรษฐกิจของฮ่องกงยังคงมีความแข็งแกร่ง ความพยายามของภาครัฐในการกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอาทิการปรับโครงสร้างไปสู่เศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้การสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมฮ่องกงเป็นศูนย์กลางทางการเงินระหว่างประเทศ และศูนย์กลางการค้าเงินธุรกิจชั้นนำการส่งเสริมความร่วมมือกับจีน การพัฒนาความร่วมมือในกรอบ PRD รวมทั้งความแข็งแกร่งของภาคเอกชน และการสนับสนุนจากจีน จะเป็นปัจจัยสำคัญช่วยเกื้อหนุนเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของฮ่องกง โดยคาดว่านับตั้งแต่ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๖ อัตราการเจริญเติบโตเศรษฐกิจจะอยู่ที่ระดับร้อยละ ๓.๕ ต่อปี และอัตราเงินเฟ้อจะอยู่ที่ระดับร้อยละ ๑.๖

การค้ากับต่างประเทศ

มูลค่าการค้ารวมเท่ากับ ๑๔๘.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (๒๕๕๑) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๕.๓ โดยในภาคการส่งออก ๓๖๒.๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๕.๑ โดยแยกเป็น domestic export ๑๑.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และ re-export ๓๕๐.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยที่สินค้าส่งออกของฮ่องกงส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ผลิตในจีน ซึ่งได้รับผลกระทบจากค่าของเงินหยวนและกฎหมายแรงงานฉบับใหม่ จึงทำสินค้านี้มีราคาแพงและส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของฮ่องกง

ส่วนการนำเข้า ๓๘๗.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (๒๕๕๑) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๕.๕

การขาดดุลการค้าประมาณ ๒๕.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศคู่ค้าสำคัญของฮ่องกง

ประเทศคู่ค้าสำคัญ ๑๕ อันดับแรกของฮ่องกง (ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔) เรียงตามลำดับมูลค่าการค้า สองฝ่าย (Two-way trade volume) ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไต้หวัน สิงคโปร์ เกาหลีใต้ เยอรมนี อังกฤษ มาเลเซีย ฝรั่งเศส ไทย อิตาลี เนเธอร์แลนด์ แคนาดา และ ฟิลิปปินส์

คู่ค้าสำคัญของฮ่องกงในกลุ่มประเทศอาเซียน

ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย (เฉพาะประเทศสมาชิกอาเซียนที่ติด อันดับกลุ่มประเทศคู่ค้าสำคัญ ๓๐ อันดับแรกของฮ่องกง)

ปัจจุบัน ฮ่องกงเป็นหน่วยงานการค้าระหว่างประเทศขนาดใหญ่เป็นที่ ๑๐ ของโลก เป็นตลาด แลกเปลี่ยนเงินตราใหญ่อันดับ ๗ ศูนย์กลางการเงินการธนาคาร อันดับที่ ๑๒ และเป็นตลาดค้าทองคำขนาดใหญ่หนึ่งในสี่ของโลก

นอกจากนี้ ฮ่องกงยังเป็นเขตการส่งออกสินค้าจากทั่วโลก อาทิ เสื้อผ้าสำเร็จรูป นาฬิกา ของเล่น เกมคอมพิวเตอร์ เครื่องไฟฟ้า และสินค้าอุตสาหกรรมขนาดเบาอีกหลายชนิด

การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในฮ่องกงสามารถทำได้โดยเสรี เงินดอลลาร์ฮ่องกง (Hong Kong Dollar) เป็นสกุลเงินที่สามารถแลกเปลี่ยนกับเงินตราต่างประเทศได้ อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันทางการฮ่องกงได้ กำหนดให้เงินดอลลาร์ฮ่องกงมีอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ (Fixed Rate) กับเงินดอลลาร์สหรัฐ (แต่เพิ่มสูง/ต่ำกว่าอัตราที่กำหนดได้เล็กน้อย) อัตราแลกเปลี่ยนในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ คือ ๑ ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๗.๗๖ ดอลลาร์ ฮ่องกง (อัตราซื้อขายโดยเฉลี่ย) ธนบัตรของฮ่องกง พิมพ์โดย ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ และ ธนาคารเอชเอสบีซี

ระเบียบการเข้าเมือง

หนังสือเดินทางมีอายุใช้งานอย่างน้อย ๑ เดือน นักท่องเที่ยวหลายสัญชาติจากหลายประเทศไม่
ต้องขอวีซ่าตั้งแต่ ๗ วัน ถึง ๑๘๐ วัน ขึ้นอยู่กับสัญชาติ (สำหรับคนไทยอยู่ในฮ่องกงได้โดยไม่ต้องขอวีซ่านาน ๑
เดือน)

การคมนาคมขนส่ง

ฮ่องกงเป็นเมืองที่มีการพัฒนาด้านเครือข่ายการคมนาคมขนส่งสูงทั้งของรัฐ และ เอกชน การ
เดินทางในแต่ละวันของชาวฮ่องกง ๘๐% เป็นการใช้นั่งรถสาธารณะ และทำให้ฮ่องกงเป็นเมืองหนึ่งที่มีขนส่ง
สาธารณะครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเมืองหนึ่งของโลก เพื่อความสะดวกสบายจึงมี บัตรเงินสดอีคโทปัส เป็น
บัตรที่ไว้ใช้จ่ายค่าโดยสารรถไฟ, รถราง, รถบัส, เรือข้ามฟาก และยังสามารถใช้ได้ทั้งที่ร้านสะดวกซื้อที่ร้านอาหาร
ฟาสต์ฟู้ดเช่นกัน

การท่องเที่ยว

ฮ่องกงเป็นเมืองที่มีความหลากหลายทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่
ของประชาชนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งตึกสูงระฟ้า อาคารทันสมัย ตลาดขายของพื้นเมือง ตลาดขายของเก่า วัดวาอาราม
หรือแม้แต่แปลงปลูกผัก จากความหลากหลายเหล่านี้ จึงทำให้ฮ่องกงมีมนต์เสน่ห์ ดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างมากมาย
นักท่องเที่ยวสามารถพบกับสิ่งที่น่าสนใจและหลากหลาย โดยเราสามารถแบ่งเขตท่องเที่ยวสำหรับสถานที่
ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลักๆ ออกเป็น ๓ เขต คือ เกาะฮ่องกง ฝั่งเกาลูน เขตนิวเทอรัลทอรีส์ และหมู่เกาะต่างๆ

ยอดเขาวิกตอเรีย พิค

เป็นภูเขาที่สูงที่สุดบนเกาะฮ่องกง ซึ่งอยู่
ทางด้านทิศตะวันตกของฮ่องกง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่
ได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ
ต้อนรับนักท่องเที่ยวต่อปีกว่า 7 ล้านคน เนื่องจากบนยอดเขา
วิกตอเรีย พิคมีจุดชมวิวที่สวยงามในบรรยากาศยามราตรี
สามารถมองเห็นอาณาเขตอันกว้างใหญ่ของฮ่องกงและฝั่ง
เกาลูน อีกทั้งมีแหล่งช้อปปิ้งและร้านอาหารคอยบริการอย่าง
หลากหลาย นับว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีบรรยากาศ
ธรรมชาติแฝงความโรแมนติกได้อย่างลงตัว

ย่านเซ็นทรัล (Central)

เขตเซ็นทรัลเป็น ศูนย์กลางทางธุรกิจของฮ่องกง เป็นที่ตั้งของบริษัทธุรกิจชั้นนำของเอเชีย ธนาคารนานาชาติ สำนักงานใหญ่ของรัฐบาล และอาคารศาลสูงสุด พื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยตึกสูงระฟ้า ที่เป็นอาคารสำนักงานและศูนย์การค้า อันทันสมัย ตลอดจนโรงแรมระดับ ๕

ดาว อาคารที่มีชื่อเสียงที่ตั้งอยู่ในย่านเซ็นทรัลนี้ ได้แก่ อาคาร Bank of China Tower ออกแบบโดย I.M. Pei และอาคาร HongKong Bank ออกแบบโดย Sir Norman Foster ท่ามกลางความทันสมัยเหล่านี้ยังมีถนนแบบชั้นบันไดอันเก่าแก่ ซึ่งได้รับการบันทึกว่าเป็นทางเลื่อนต่อเนื่องที่ยาวที่สุดในโลก และนอกจากนี้เรายังสามารถพบเห็นสวนสาธารณะที่ร่มรื่นเขียวขจีแทรกตัวอยู่ทั่วไปนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังเขตเซ็นทรัลได้โดยรถไฟใต้ดิน ลงสถานี Central หรือ สถานี Hongkong

ฮ่องกงมีชื่อเสียงในด้านการเป็นแหล่งช้อปปิ้ง โดยย่านที่มีชื่อเสียง เช่น ถนนนาธาน (จิมซาจุ่ย) ย่านเซ็นทรัล เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น สวนสนุก ฮ่องกง ดิสนีย์แลนด์ รีสอร์ท สวนสนุก โอเชียนปาร์ค วิคตอเรียพิก พระใหญ่วัดโปลิน วัดหวังต้าเซียน อ่าวน้ำคั้น Repulse Bay นอกจากนี้ยังมีการแสดง Symphony of lights ซึ่งเป็นมัลติมีเดียโชว์ที่ติดตั้งถาวรใหญ่ที่สุดในโลก

ผลกระทบ โอกาส และช่องทางของไทย

หากฮ่องกงมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติความปลอดภัยทางด้านอาหารและกฎระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมสารตกค้างในผักและผลไม้ อาจทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยต้องเพิ่มความเข้มงวดในการออก health certificate ตลอดจนตรวจสอบคุณภาพสินค้าอย่างละเอียดก่อนที่จะส่งไปยังฮ่องกง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและการเรียกคืนสินค้า ซึ่งจะมีผลกระทบต่อภาพพจน์สินค้าของไทย นอกจากนี้ หากรัฐบาลฮ่องกงบังคับใช้กฎระเบียบ/กฎหมายฉลากสินค้ากับสินค้านำเข้าทุกประเภทในอนาคต จะก่อให้เกิดผลกระทบกับสินค้าส่งออกของไทยที่ได้มีการบรรจุหีบห่อก่อนส่งออกไปยังฮ่องกง เนื่องจากสินค้าทุกชิ้นจะต้องมีการแสดงรายละเอียดคุณค่าทางโภชนาการ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนทางการทูต(ในฮ่องกง) ของประเทศที่จะได้รับผลกระทบกำลังเจรจาต่อรองกับรัฐบาลฮ่องกงเพื่อผ่อนปรนกฎระเบียบดังกล่าว

ภายใต้ความตกลง CEPA ไทยมีโอกาสดีในการลงทุนโดยการเป็นหุ้นส่วนกับฮ่องกง ในการผลิตสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษภายใต้ความตกลงจากจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินค้าอัญมณี และนาฬิกาข้อมือ ส่วนการค้าบริการ การแสวงประโยชน์ของไทยจาก CEPA ระหว่างจีนกับฮ่องกงน่าจะกระทำได้โดยการเข้าไปร่วมทุนกับนิติบุคคลในฮ่องกงที่เข้าข่ายสาขาที่น่าสนใจสำหรับไทย ได้แก่ ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวและภัตตาคาร ซึ่ง CEPA ได้ให้สิทธิแก่ฮ่องกงในการเข้าไปดำเนินธุรกิจในจีนอย่างยืดหยุ่น

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ของไทยต่อฮ่องกง

เป้าหมายการส่งออก เป้าหมายการส่งออกมายังฮ่องกง ในปี ๒๕๕๑ มูลค่า ๘,๕๕๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ โดยคาดว่าสินค้าส่งออกหลัก สินค้าส่งออกหลัก สินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตร ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า อัญมณีเครื่องประดับ เม็ดพลาสติก เครื่องใช้ ไฟฟ้า ข้าว ผลิตภัณฑ์ยาง หนังและผลิตภัณฑ์หนังฟอก หนังอัด เคมีภัณฑ์ เกล็ดและผลิตภัณฑ์ผลไม้(รายละเอียดดังเอกสารแนบ) โดยสินค้าที่มีศักยภาพของไทย ได้แก่ ข้าว อัญมณีและเครื่องประดับ ผลไม้สด ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง กุ้ง ไข่ไก่

แผนเร่งด่วนระยะสั้น

- การส่งออกเจาะตลาดเชิงรุกโดยใช้ฮ่องกงเป็นประตูการค้าเข้าสู่จีนและออกจากจีน เนื่องจากการ Re-export ออกไปสหรัฐฯ มีอัตราขยายตัวลดลง แต่การค้ากับจีนยังคงมีการขยายตัวต่อเนื่อง ดังนั้น ควรใช้จีนเป็นตลาดรองรับกับมูลค่าการส่งออกที่หายไปของสหรัฐฯ เจาะกลุ่มผู้ซื้อที่เป็น Regional Buying Office ของฮ่องกง ที่มีเครือข่ายในจีนและประเทศอื่นๆ
- สนับสนุนให้ผู้ส่งออกเข้าร่วมงานแสดงสินค้าสำหรับสินค้าหลักของไทยในฮ่องกงและมาเก๊าเพิ่มขึ้น ซึ่งมีโอกาสได้พบผู้นำเข้า (Buyer) ที่มีศักยภาพและมีอำนาจสั่งซื้อทันที
- ผู้ส่งออกสินค้าและบริการควรใช้โอกาสการขยายตัวของมาเก๊าที่กำลังมีการก่อสร้างโรงแรมและคาสิโนขนาดใหญ่หลายแห่ง เจาะตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค รวมถึงสินค้าบริการจากจำนวนนักท่องเที่ยวกว่าปีละ ๒๒ ล้านคน

แผนระยะกลางและระยะยาว

- รักษาจำนวนและเพิ่มการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่มีศักยภาพในฮ่องกงและมาเก๊า
- เพิ่มการร่วมลงทุนกับคู่ค้ารายใหญ่(Mainstream) ที่มีเครือข่าย(Networking) ในจีนให้กับนักธุรกิจ/ผู้ส่งออกไทย
- เพิ่มจำนวนร้านอาหารไทยและธุรกิจบริการอื่นๆ รวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมและส่งเสริมการขาย (Instore Promotion) ให้ต่อเนื่องเพื่อรักษาและเพิ่มมูลค่าการส่งออก
- แก้ปัญหาและปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าไม่ให้กระทบมูลค่าการส่งออกของไทย
- ดำรวจตลาด จัดทำรายงานความเคลื่อนไหวตลาด ข้อมูลประกอบ กฎระเบียบและพิธีการศุลกากร เผยแพร่กับภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง

ตัวแทนจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา และกรมสรรพากร ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง ได้แก่

Intellectual Property

๑. Mr. Peter Cheung Acting Director of Intellectual Property
๒. Ms. Pacy Fung Assistant Director (Advisory)
๓. Ms. Jenny Wong Head, Marketing Division

Hong Kong Customs and Excise Department

๑. Mr. Koon Hon-chuen Superintendent , Intellectual Property Investigation
(Administration and Support) Group,
Intellectual Property Investigation Bureau

ให้การต้อนรับคณะกรรมการ และบรรยายสรุป ภารกิจ หน้าที่ รวมถึงพันธกิจต่างๆ พอสรุปได้ดังนี้

การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในฮ่องกง (Intellectual Property Protection in Hong Kong)

ความสำคัญ

- ฮ่องกงเป็นเมืองที่ให้ความสำคัญกับความคิดสร้างสรรค์ (Creative Economy)

มีอุตสาหกรรมด้านการผลิตภาพยนตร์ โทรทัศน์ การบันทึกเสียง แฟชั่น และการออกแบบเครื่องประดับ ที่ได้การยอมรับจากทั่วโลก

- ฮ่องกงเป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศ

การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จะทำให้นักลงทุนมั่นใจว่าฮ่องกงมีสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่อิสระ และเป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ

อะไรที่คุ้มครอง

๑. เครื่องหมายการค้า (Trade Marks) ได้แก่ โลโก้ ชื่อทางการค้า (Trade Logos, Trade Names)

๒. ลิขสิทธิ์ (Copy right) ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ บทความ ผลงาน งานวรรณกรรม

นาฏกรรม ดนตรี ศิลปกรรม งานบันทึกเสียง งานภาพยนตร์ แพร่เสียงแพร่ภาพ จัดรูปแบบการพิมพ์ ศิลปะ การแสดง Computer Software เป็นต้น

๓. สิทธิบัตร (Patents) ในการประดิษฐ์คิดค้น เช่น การค้นพบ การผลิตยา การประกอบเครื่องจักร

๔. ผลงานการออกแบบ (Registered Designs) อาทิ การออกแบบ ของเล่น เครื่องประดับ ลวดลายผ้า

๕. แบบผังภูมิของวงจรรวม Layout — design of integrated circuits

๖. สิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืช Plant breeder's rights

กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ฮ่องกงมีกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (Property Laws) โดยการคุ้มครองเป็นไปตามมาตรฐาน WTO TRIPS Agreement ของ WTO ที่ฮ่องกงเป็นสมาชิก

หน่วยงานที่รับผิดชอบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามี ๒ หน่วยงาน ได้แก่

๑. กรมทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Department)

มีหน้าที่ — ให้คำแนะนำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ อุตสาหกรรม และเทคโนโลยี (The Secretary for Commerce Industry and Technology) เกี่ยวกับนโยบายและกฎหมายการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในฮ่องกง

- ดำเนินการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในฮ่องกง
- ส่งเสริมการให้ความรู้ เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแก่สาธารณชน

๒. กรมศุลกากรและสรรพสามิต (Customs & Excise Department)

มีหน้าที่ — ปกป้องและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

- ตรวจสอบและจับกุมผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยความร่วมมือกับเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา

แนวทางการปราบปรามจะให้ความสำคัญ ๒ ด้านคือ

- ด้านการผลิต (Supply side) ได้แก่ ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง และผู้กระจายสินค้า
- ด้านการค้าปลีก (Retail Level) จะมีการตรวจค้นจับกุมร้านค้าปลีกเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันความก้าวหน้าด้าน โลจิสติกส์เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการละเมิดในระดับผู้ใช้ (End user) มากขึ้น โดยเฉพาะด้าน Computer Software ภาพยนตร์ ดนตรี ทำให้หน่วยงานนี้ได้มีการตั้งทีม ๗ man Anti-Internet Piracy (๗ man AIPT) เพื่อตรวจสอบ และจับกุมผู้ละเมิดทาง Internet โดยเฉพาะ

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า(Trade Mark) ของผู้ประกอบการไทยในฮ่องกง

ปัจจุบันมีผู้ประกอบการไทยประมาณ ๕๓ ราย ยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายทางการค้า (Trade Mark) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญาฮ่องกง อาทิ SET ๕๐ INDEX, KARAT, SOLEX, AIIZ, KITO, Black Canyon รวมทั้งโลโก้ ข้าวหอมมะลิไทยของกรมการค้าต่างประเทศ ด้วย

บทที่ ๓

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาดูงานและข้อเสนอแนะ

๑. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน

๑. การเดินทางศึกษาดูงานในต่างประเทศถือเป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างวิสัยทัศน์ มุมมองใหม่ ๆ ให้กับคณะกรรมการ

๒. การศึกษาดูงานในการเยี่ยมชมการระดมทุนใหญ่ของไทยประจำเมืองฮ่องกง รวมถึงหัวหน้าสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ทำให้คณะกรรมการทราบถึงลักษณะโดยรวมของสถานะเศรษฐกิจ วิธีการบริหารจัดการตลาดการค้าอันจะมีผลต่อการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจการค้าของประเทศไทยทั้งในระดับพื้นฐานจนถึงการส่งเสริมการส่งออกสินค้าซึ่งจะส่งผลทำให้สามารถระดมเงินเข้าประเทศได้อย่างมหาศาล หากมีการนำมาปรับใช้เพื่อครอบคลุมการนำเข้าและส่งออกสินค้าได้ภายในเขตประเทศอาเซียน หรือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๓. การศึกษาดูงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาในการพบปะหารือ และเปลี่ยนความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูงและคณะเจ้าหน้าที่ด้านทรัพย์สินทางปัญญาของเมืองฮ่องกง ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการตลาด และการปราบปรามสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่สามารถลดค่านิยมการใช้สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นปัญหาขนาดใหญ่ของประเทศไทย

๔. การที่คณะกรรมการได้มีโอกาสเดินทางศึกษาดูงานในต่างประเทศร่วมกันเป็นเวลาหลายวัน ก่อให้เกิดมิตรภาพที่ดีต่อกัน สร้างความสนิทสนมกลมเกลียวฉันท์พี่น้อง ความสมัครสมานสามัคคีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน และนำความรู้ที่ได้รับจากการเดินทางศึกษาดูงานในครั้งนี้มาปรับใช้ในการทำงานให้เหมาะสมกับสังคมไทย

๒. ข้อเสนอแนะ

๑. เขตบริหารพิเศษฮ่องกงได้ชื่อว่าเป็นเขตที่มีความสามารถและมีชื่อเสียงในการบริหารจัดการเกี่ยวกับสินค้าลิขสิทธิ์ที่ดี โดยมีการกวดขันและสื่อสารทำความเข้าใจให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อดีและข้อเสียของ

การใช้สินค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างแพร่หลาย โดยให้คารานักแสดงที่มีชื่อเสียงเข้าร่วมโปรโมท ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่น่าเรียนรู้ และวิธีการปราบปรามที่เข้มข้น และเข้าถึงอย่างรวดเร็วรวมถึงมีประสิทธิภาพของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง นำมาปรับปรุงและประยุกต์เข้ากับประเทศไทยให้คนไทยมีจิตสำนึกในการใช้สินค้าที่ถูกต้องตามลิขสิทธิ์มากยิ่งขึ้น

๒. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนไทยซึ่งประจำอยู่ที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกงจะต้องช่วยกันส่งเสริมสินค้าต่างๆ ภายในเขตบริหาร ทั้งในส่วนสินค้าเกษตรสินค้าที่นำเข้าจากประเทศไทยซึ่งโดยลักษณะการเป็นเมืองท่าติดทะเลของเขตบริหารเป็นการง่ายต่อการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจการค้าของประเทศไทยทั้งในระดับพื้นฐานจนถึงระดับมหภาคซึ่งจะส่งผลทำให้สามารถระดมเงินเข้าประเทศสู่ประเทศไทยได้อย่างมหาศาล

นายวิสมัญญา ทูไชสงค์

วิทยากร ๖ สำนักกรรมการ ๑

นายต่อศักดิ์ คุ้มปลั่ง

นิติกร ๑ สำนักกรรมการ ๑

ผู้จรรยาบรรณ

กลุ่มงานคณะกรรมการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา
สำนักกรรมการ ๑ สภาผู้แทนราษฎร

๑. นางวิไลลักษณ์ มณีโรจน์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานฯ
๒. นายองอาจ ฤทธิพลเดช	นิติกร ๗
๓. นายวิสมัญญา ทูยไรสงค์	วิทยากร ๖
๔. นางสาวฉัตรยาภรณ์ คำผุย	นิติกร ๕
๕. นางสาวมัทรี น้อยบุญแก้ว	วิทยากร ๔
๖. นายต่อศักดิ์ คุ้มปลั่ง	นิติกร ๓
๗. นางสาวฉัตรรัตน์ ไชยจันทร์สม	วิทยากร ๓
๘. นางสุวรรณา คงแก้ว	เจ้าพนักงานธุรการ ๖
๙. นางสาวนาฏยาภรณ์ ภูคำวงษ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑
๑๐. นางสาวกาญจนา เทียนถาวร	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๖

คณะผู้จัดทำรายงาน